

**ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัด
สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร**

บุญญารัตน์ ไร่สงวน*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 ข้อที่ผ่านการทดสอบค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .969 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติพื้นฐาน ใช้การทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ผลการวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ หลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42
สำนักงานเขตหนองจอก

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีความสำคัญในการบริหารงานในโรงเรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ได้ให้หมายความ “ผู้บริหารสถานศึกษา” ว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน การบริหารเป็นบทบาทของผู้มีหน้าที่ในการนำองค์การไปสู่จุดมุ่งหมาย หากองค์การนั้นเป็นสถานศึกษา ย่อมจะต้องดำเนินการให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะทำให้ไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ติดตาม(สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2558, หน้า 1) นอกจากการบริหารและจัดการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนแล้ว รัฐบาลได้มีระบบปฏิรูประบบราชการเพื่อการบริการประชาชนให้มีความพึงพอใจในการบริการภาครัฐมากขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการถือปฏิบัติ การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย หลักการดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า หลักธรรมาภิบาลอาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป (รัตนา กาญจนพันธุ์, 2557, หน้า 26-27)

เขตหนองจอก เป็นเขตที่มีสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ทั้งสิ้น 37 แห่งซึ่งมากที่สุด มีผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรย้ายทุกปีการศึกษาจึงทำให้การบริหารสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ว่ามีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร หลักสำคัญ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 144 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (อ้างถึงใน ศิริพงษ์ เสาภาชน, 2559, หน้า 132)

3. ระยะเวลาในการศึกษา

เดือนเมษายน – เดือนมิถุนายน พ.ศ.2560

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 144 คน โดยใช้หลักในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.969 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการ

บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test สำหรับประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า One- way analysis of variance

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้วยค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 40และ42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่า t-test
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยใช้ค่า One Way Analysis of Variance

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ และประสพการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน สรุปได้ดังนี้
  - 2.1 บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40และ42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สรุปประเด็นสำคัญเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารได้นำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารสถานศึกษา จึงทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สุขผลานันท์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย หมกทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อยกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายมีดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ามีผู้บริหารมีการบริหารงานโดยส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ของทางราชการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย หมกทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาลำพึง ธีรปญฺโญ (เพ็ญญ์) (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านหลักคุณธรรม บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม และมีการสนับสนุนให้กำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างขยัน อดทน ซื่อสัตย์ สุจริตและมีจิตวิญญาณในวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริยะวรรณ พิมภา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สังกัดกระทรวงแรงงาน จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สังกัดกระทรวงแรงงาน ด้านหลักคุณธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทริกา หนองภักดี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2 ด้านหลักคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 หลักความโปร่งใส บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้บุคลากร ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ บริหารงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุปผา นันวิชัย (2556) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 หลักความโปร่งใส พบว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการ โรงเรียนในทัศนของครู โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทริกา หนองภักดี (2556) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใสโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับกิจกรรม โครงการ การนิเทศ และมีส่วนร่วมกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีกานต์ บุญมี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง พบว่า หลักการมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณจึงทำให้บุคลากรมีความพอใจโดยรวมและ

รายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ ทิมนาม (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ธรรมเนียมปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ยึดหลักการบริหารงานธรรมเนียมปฏิบัติด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสอดส่องดูแลเกี่ยวกับจรรยาบรรณ และความประพฤติของบุคลากรในโรงเรียน มีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา เป็นระบบอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานี ดิจ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลา สุขเกษม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของผู้อำนวยการโรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของผู้อำนวยการโรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมวด้านความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินและสถานที่ราชการ การวางแผน และบริหารจัดการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานี ดิจ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ เกษสม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมเนียมปฏิบัติตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอำเภอเวียงแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน อภิปรายได้ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานโดยการใช้หลักการบริหารตามหลักธรร

มาภิบาล และบริหารงานโดยไม่แบ่งแยกเพศ จึงทำให้บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย หมกทอง (2554) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ด้านเพศไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาคำพิง ชีรปญฺโญ (เพ็ญญ์) (2554) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 และ 42 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีการบริหารงานด้วยความเสมอภาค บุคลากรทุกคนได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียม มีความโปร่งใส มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรบรรจุเข้ามาใหม่หรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี ให้ได้รับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ในการเข้ารับการอบรม เพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอและให้นำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ แก้วบาง (2558) ศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มอำเภอชัยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายพหุธานี เขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอชัยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายพหุธานี เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรางคณา เต็มพรหมรินทร์(2553) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานของครูไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับนโยบาย และแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ และใช้กระบวนการตัดสินใจในระดับนโยบายโดยใช้เสียงส่วนใหญ่

ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษา ควรตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในสถานศึกษาอย่างเข้มแข็งและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกล้ายอมรับผลจากการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตหนองจอกทั้งเขตหรือในเขตใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในปัจจุบันในการครองใจ

บุคลากรเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา

ควรมีการศึกษาวิจัยตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น อายุ ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กมลลา สุขเกษม. (2555). พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

โรงเรียนตามทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 .งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญทริกา หนองภักดี. (2556). พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ

ผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.

คณะ ศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- บุปผา นันวิชัย. (2556). พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการ
โรงเรียนในทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 1. งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะ
ศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปริญญา สัญพิ่ง. (2553). การศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.
ปริญญา ปร.ม. สาขาวิชา นโยบายสาธารณะ: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
มิตรภาพการพิมพ์และสื่อดิจิทัล จำกัด.
- พระปลัดไพโรจน์ ชาติโร. (2558). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาลำพิ่ง ชีรปัญญา. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
นวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิศสมัย หมกทอง. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สุขผลานันท์. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์
การบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มานี ดิจ. (2557). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต:
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มณีกานต์ บุญมี. (2556). หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน
รัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรางคณา เต็มพรมรินทร์. (2553). สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต.
การบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

สุเทพ ทิมนาม. (2553). ธรรมนูญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

สุพรรณิ เกษสม. (2555). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอำเภอเวียงแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย
เขต 4 . การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุวัฒน์ วิวัฒน์นนท์. (2558). ผลึกของผม เล่ม 5 . กรุงเทพฯ: เกศินี.

อริษะวรรณ พิมภา. (2556). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกรมพัฒนาฝีมือ
แรงงาน สังกัดกระทรวงแรงงาน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.